

**Małgorzata
Przedpełska - Bieniek**

Prawo autorskie i produkcja nagrań.

Poradnik dla artystów i adeptów zawodów artystycznych.

Rozdział 7

**Wydawnictwo
SONORIA**

© Sonoria Warszawa 2014 r.

Niniejszy skrypt jest fragmentem książki, która po powstaniu wszystkich rozdziałów będzie udostępniona jako całość. Poza spisem treści dotyczącym tego fragmentu, zawiera też planowany spis treści do całej publikacji, który w miarę pisania będzie ulegał zmianom. Skrypt (i następne z tej serii) przeznaczony jest dla artystów (kompozytorów, autorów, muzyków, literatów, plastyków, fotografików, aktorów, ale nie tylko), realizatorów i producentów filmowych i telewizyjnych, studentów i słuchaczy szkół artystycznych i filmowych,

© Autor Małgorzata Przedpelska-Bieniek

Okładka i rysunki w tekście: Dorota Suske

Redakcja i Korekta: Mariola Łyczewska

Przygotowanie @booka: Sebastian Nowacki

Autorka serdecznie dziękuje wszystkim swoim współpracownikom i kolegom, którzy pomagali przy powstawaniu tej książki. Byli jej pierwszymi czytelnikami, wnikliwymi krytykami i korektorami, a wreszcie recenzentami powstałego tekstu oraz zgłaszali tematy wymagające rozszerzenia i poprawienia. Szczególne podziękowania należą się w tym miejscu mojemu sąsiadowi, Michałowi Zabłockiemu, którego wiedza i praktyczna znajomość problemów prawnych dotyczących produkcji filmowej, wydaje się być bezcenna.

SONORIA 2014 r.

Siedziba: 00-735 Warszawa, ul. Iwicka 19/43

Biura i studia: 02-727 Warszawa, ul. Wernyhory 13 a

tel. /fax (+48 22) 853 60 51, 853 60 52

www.sonoria.pl

e-mail: studio@sonoria.pl

Sprzedaż książek, skryptów i prezentacji w wersji @ book prowadzimy za pośrednictwem www.sklepsonoria.com i www.virtualo.pl

ISBN 978-83-940333-3-0

Człowiek czuje niestety opór przed płaceniem za coś, co wydaje mu się elementem natury. Muzyka, obraz, śpiew, słowo – sądzymy, że to wszystko powinno być dostępne za darmo. Dopóty, dopóki sami nie staniemy się twórcami, ponieważ np. namalowaliśmy obraz, zrobiliśmy artystyczne zdjęcie, napisaliśmy artykuł na dany temat, skomponowaliśmy utwór muzyczny. Wówczas dopiero możemy zobaczyć, jak satysfakcja zaczyna przeplatać się z frustracją, gdyż wiele osób nie przestrzega przepisów chroniących praw twórców do ich dzieł (czyli utworów)¹.

¹ Sudoł M.: Prawo autorskie, czyli o korzystaniu z czyjejś twórczości w druku i Internecie, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Warszawa, 2006, s. 4

Spis treści

Wydane rozdziały.....	5
Planowana treść pozostałych rozdziałów	8
Wstęp.....	9
Rozdział 7. Umowy cywilnoprawne, umowy o pracę, działalność gospodarcza, podatki, ubezpieczenia społeczne	11
7.01. Różne formy umów	11
7.01.01. Umowa ustna	12
7.01.02. Umowa dorozumiana	12
7.01.03. Umowa pisemna	13
7.01.04. Podstawowe informacje o umowach	16
7.02. Różne rodzaje umów	17
7.02.01. Umowa o dzieło	17
7.02.02. Umowa zlecenie	20
7.02.03. Umowa o pracę	21
7.03. Umowy twórców	24
7.03.01. Umowa wydawnicza (cesja praw)	25
7.03.01.01. Ustalenia w umowach	27
7.03.02. Umowa licencyjna	30
7.03.02.01. Licencje na produkty komputerowe	32
7.03.02.02. Licencja a egzemplarz utworu	34
7.03.02.03. Inne ustalenia do zawarcia umowy licencyjnej	35
7.07.03. Nabycie praw autorskich pod tytułem ogólnym (sukcesja generalna)	36
7.04. Rozwiązywanie umowy	37
7.05. Formy płatności	38
7.06. Inne dochody – przywileje, świadczenia, ubezpieczenia, inwestycje	40
7.07. Działalność gospodarcza – różne formy prowadzenia firm	42
7.07.01. Obowiązki przedsiębiorcy	46
7.07.02. Rachunkowość	46
7.07.03. Finanse firmy	47
7.07.04. Egzekwowanie należności – ochrona prawna	50
7.08. Podatki	52
7.09. Ubezpieczenia społeczne	54
Spis rysunków	56
Używane Skróty	57
Bibliografia	59
Inne źródła	65

Wydane rozdziały

Rozdział 1. Ogólne wiadomości o prawie

- 1.01. Znaczenia słowa ***prawo***
- 1.02. Źródła prawa
- 1.03. Społeczne funkcje prawa
- 1.04. Podstawowe terminy prawne
 - 1.04.01. Norma i przepis prawny
 - 1.04.02. Stosunki prawne
 - 1.04.03. Odpowiedzialność
 - 1.04.04. Praworządność i sprawiedliwość
- 1.05. Stanowienie prawa
 - 1.05.01. Państwo trójpodział władzy
 - 1.05.02. Władza ustawodawcza
 - 1.05.03. Procedura legislacyjna
 - 1.05.04. Inne działania władzy ustawodawczej
 - 1.05.05. Czynności niezbędne, aby akt prawny mógł wejść w życie
 - 1.05.06. Władza wykonawcza i sądownicza
- 1.06. Polski system prawny – miejsce prawa autorskiego
- 1.07. Przedmiot prawa autorskiego
- 1.08. Podmiot prawa autorskiego
- 1.09. Treść prawa autorskiego

Rozdział 2. Historia prawa autorskiego w Polsce i na świecie

- 2.01. Całkowity brak ochrony twórcy
- 2.02. Rodzenie się świadomości potrzeby ochrony dzieł myśli ludzkiej
- 2.03. Prawo autorskie w XIX i XX w.
 - 2.03.01. Umowy międzynarodowe dotyczące różnych aspektów prawa autorskiego (wybór)
 - 2.03.02. Akty prawne organizujące rynek medialny w Polsce (wybór)
 - 2.03.02.01. Ustawy
 - 2.03.02.02. Rozporządzenia MKiDN (wybór)
 - 2.03.03. Dyrektywy EWG i Wspólnoty Europejskiej (wybór)
- 2.04. Początki prawa autorskiego w Polsce. Wiek XIX i początek wieku XX
 - 2.04.01. Ustawa o prawie autorskim z 1926 r.
 - 2.04.02. Prawo autorskie w Polsce pod działaniem ustawy z 1952 r.
- 2.05. Działania doprowadzające do zmiany prawa autorskiego w Polsce
- 2.06. Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 1994 r.

- 2.07. Nowelizacje ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 4 lutego 1994 r.
- 2.08. Jak interpretować przepis mówiący, że prawo nie działa wstecz
- 2.09. Porównanie zmian, jakie do ochrony praw autorskich, wniosła ustawa z 1994 r. w porównaniu z ustawą z 1952 r.
- 2.10. Rozwój prawa autorskiego w Rosji i ZSRR

Rozdział 3. Utwór i jego autor. Prawa osobiste i majątkowe twórców

- 3.01. Co to jest utwór?
 - 3.01.01. Klasyfikacja utworów
 - 3.01.02. Utwory inspirowane
 - 3.01.03. Dzieła zależne
 - 3.01.04. Utwory podpisane przez kilku autorów.
- 3.02. Utwory stworzone w ramach stosunku pracy. Utwory pracownicze,
- 3.03. Utwory powstałe w ramach nauki
- 3.04. Osobiste prawa autora
- 3.05. Naruszenia praw osobistych twórców, odpowiedzialność ustawowa
- 3.06. Prawa majątkowe twórców
- 3.07. Szczegółowe zakresy poszczególnych pól eksploatacji
 - 3.07.01. Przykładowe pola eksploatacji I
 - 3.07.02. Przykładowe pola eksploatacji II
 - 3.07.03. Pola eksploatacji, które powstały w związku o udostępnianiem utworów w cyberprzestrzeni
- 3.08. Zakres autorskich praw majątkowych
 - 3.08.01. Dzieła osierocone (ang. *orphan works*)
 - 3.08.02. Dzieła niedostępne w handlu (ang. *out-of-commerce*)
- 3.09. Naruszenia majątkowych praw autorskich
- 3.10. Specyfika ochrony praw osobistych i majątkowych autorów prac plastycznych

Rozdział 4. Utwory, których chronienie prawem autorskim wprowadziła Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r.

- 4.01. Ochrona programów komputerowych
 - 4.01.01. Co rozumiemy przez sformułowanie *program komputerowy*
 - 4.01.02. Prawo autorskie do programów komputerowych
 - 4.01.03. Ochrona baz danych
 - 4.01.03.01. Co rozumiemy przez sformułowanie *baza danych*
 - 4.01.03.02. Prawa autorskie do baz danych. Inne możliwości ochrony
 - 4.01.04. Ochrona sieci informatycznych
 - 4.01.04.01. Cyberprzestrzeń. Infostrada. Internet

- 4.01.04.02. Prawo autorskie w Internecie
 - 4.01.04.03. Najczęstsze przypadki naruszenia prawa autorskiego w Internecie
 - 4.01.04.04. Metody ochrony utworów udostępnianych w Internecie
- 4.01.05. Przestępczość komputerowa
- 4.02. Ochrona utworów fotograficznych
- 4.03. Ochrona wizerunku
 - 4.03.01. Dobra osobiste
 - 4.03.02. Wizerunek
 - 4.03.02.01. Prawo do ochrony wizerunku
- 4.04. Ochrona adresata korespondencji
- 4.05. Tajemnica źródeł informacji
- 4.06. Utwory audiowizualne
- 4.07. Ochrona praw pokrewnych
 - 4.07.01. Ochrona artystycznych wykonń
 - 4.07.02. Ochrona producentów audio/wideo
 - 4.07.02.01. Szczególna ochrona wydawców
 - 4.07.03. Ochrona nadawców
- 4.08. Dozwolony użytek
 - 4.08.01. Dozwolony użytek prywatny
 - 4.08.02. Dozwolony użytek publiczny
 - 4.08.03. Wybrane różnice w dozwolonym użytku w prawie polskim i amerykańskim